

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkk.cz, library@svkkk.cz, 312 813 111

Komunitní knihovna a senioři

Se slovem komunita, komunitní se v dnešní době setkáváme poměrně často. Pochází z latinského *cum* – spolu, mezi sebou a *munere* – darovat. Jde o společenství, společnost a znamená také vlídnost, laskavost, smysl pro obecnost, pospolitost, družnost. Knihovny poskytují prostor pro setkávání různorodých skupin i jednotlivců a stále více jich plní roli komunitního centra. Zvláště malé knihovny se zaměřují na seniory, tvořící významnou část jejich (a potencionálních) uživatelů.

Aktivita

Knihovny nabízejí činnosti seniorům jako pasivním příjemcům služeb, ale také spolupracují s těmi aktivnějšími na organizování akcí pro ostatní seniory i pro jiné skupiny, komunity.

Příklady:

- kurzy práce s počítačem, programy MS Office
- kurzy práce s internetem, webové stránky pro seniory
- kurz Trénování paměti

Městská knihovna Dobříš

Městská knihovna Sedlčany

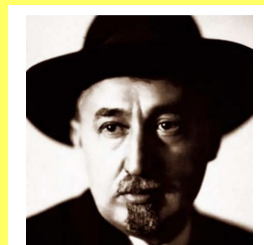
- zpracování digitální fotografie
- přednášky, besedy se známými osobnostmi, klubová setkání
 - o literatuře, novinkách v knihovně
 - o hudbě
 - o zdravém životním stylu
 - o svém regionu, jeho historii
 - cestopisné o cizích zemích
 - na téma mezigeneračních vztahů, bezpečnost seniorů
 - o lidových tradicích
 - akce se soutěžením, kvízy, hra stolních her
 - o koníčkách a zálibách (např. zahrádkářství, chovatelství, fotografování, kulinářství...)
 - o aktuálních společenských tématech, významných dnech
- vycházky po městě, okolí, cyklovýjížďky
- pravidelné tvořivé dílny i společně s vnuky, s veřejností
- společná čtení
- donášková služba knih domů

pokračování na další straně

Citát na leden

„Knihy jsou mrtvým materiálem jen tehdy, dokud do nás nezasejí něco, co v nás vyklíčí a přinese užitek našemu okolí.“

Jiří Mahen, vlastním jménem Antonín Vančura (12.12 1882 Čáslav - 22.5.1939 Brno)
dramatik, básník a prozaik, esejista a kulturní publicista, divadelní teoretik, knihovník

...pokračování

- akce pro domovy důchodců a penzióny (Den seniorů, Týden knihoven)
- aktivity pro dobrovolníky (společenské hry s dětmi, hlídání při akcích, balení knih, lektoři, průvodci...)

Weby pro seniory

Řada námětů a rad pro aktivní život seniorů i tipy pro knihovníky jsou obsaženy například na těchto webových stránkách:

- <http://www.zijemenapln.cz>
- <http://sedesatka.cz/>
- <http://www.seniortip.cz/>
- <http://www.svetsenioru.cz>
- <http://www.zdravy-senior.cz/>
- <http://www.seniorweb.webnode.cz/>
- <http://www.tretivek.cz>

Pokud zájemci ovládají třeba němčinu, mohou se podívat na švýcarskou stránku www.seniorweb.ch. Příkladem anglicky psaných stránek je kanadský web www.seniorsdaily.net/.

Městská knihovna Dobříš

Městská knihovna Sedlčany

Benefity pro všechny

Jaké plynou knihovně výhody ze spolupráce se seniory? Pomáhá získávat prestiž knihovny v očích veřejnosti, je propagována její činnost v obci a ovlivňováno dění v ní. Kooperace také podporuje dobré soužití lidí v místě, ve kterém žijí. Nemalou hodnotou jsou kontakty, které mají senioři na různé osobnosti regionu, na sdružení, kluby, charity nebo na sociální služby v obci. Knihovna využívá jejich bohatých a pestrých zkušeností a znalostí. Samozřejmě se zlepšují její statistické výsledky, tj. získává nové čtenáře, zvyšuje se návštěvnost. Cenná je užší zpětná vazba, která je pro práci nezbytná.

Senioři zase nachází motivaci pro sebevzdělávání, cítí uspokojení ze vzájemného setkávání a také z uplatňování svých celoživotních profesních i životních znalostí a dovedností.

Bronislava Hanzáková

Knihovnické rekordy

Největším známým lingvistou na světě byl kardinál **Giuseppe Caspar Mezzofanti** (1774 - 1849), správce vatikánské knihovny. Bylo známo, že překládal ze 114 jazyků a 72 nářečí, hovořil plyně 39 jazyky, 11 jich ovládal částečně a jiným 20 jazykům a 37 nářečím rozuměl.

zdroj: Kniha - přítel člověka, člověk - přítel knihy / vybral a sestavil Mirko Ryvola; Il. Miroslav Barták... [aj.] . Praha : Lidové nakladatelství, 1989.

Rozhovor s knihovníkem

Velmi příjemným prostředím nás přivítala Obecní knihovna Miličín, ve které svědomitě slouží svým uživatelům paní Jitka Strusková.

Rozhovor vedli Radek Liška a Ladislava Cukrová.

Paní Strusková, představte nám, prosím, stručně Vaši knihovnu.

Naše knihovna je pravděpodobně nejmenší profesionální knihovnou na Benešovku, a to jak podle počtu obyvatel obce, tak prostorem, ve kterém se nachází. Nachází se v prostorách obecního úřadu a k dispozici má pouze jednu místnost a jeden malý sklad. Pracuji zde sama na jeden pracovní úvazek, který bude pravděpodobně v nejbližší době ještě omezen. V knihovně jsem již deset let a dříve jsem ještě vypomáhala na obecním úřadě. V té samé budově, kde je knihovna, je i lékař. Lidé, kteří k němu jdou do ordinace, většinou zajdou vedle do knihovny třeba jen na kus řeči nebo počkat na autobus, a to i když není zrovna půjčovní doba, protože když jsem v knihovně, tak mám otevřeno. Hodně se využívá internet pro veřejnost. Knihy se snažím stále ukládat do počítače, mám zde knihovní systém Clavius a jsem s ním spokojena. Zatím je uložena asi třetina publikací, spíše novějších.

Jaké máte v knihovně složení čtenářů (senioři, děti, mládež, lidé v produktivním věku) a jak je motivujete k návštěvě knihovny?

Složení čtenářů je zhruba vyrovnané. Stejně tak je vyrovnaná i návštěvnost během dne – senioři chodí většinou dopoledne, děti zase spíše po škole.

Pořádáte v knihovně nějaké akce pro své čtenáře/pro všechny obyvatele obce?

Pořádáme řadu akcí, některé jsou organizovány přímo knihovnou, jiné ve spolupráci s obcí a s místními spolky. Dobrá spolupráce je také se školou či školkou. Pořádám pro děti besedy a soutěže. Zapojuji se také do Týdne knihoven, malujeme na chodníku nebo pasujeme prvňáky na čtenáře. Akce pro dospělé téměř nepořádáme, protože o ně není moc velký zájem. Každoročně probíhá Masopust, během něhož se hraje divadelní představení místního ochotnického spolku, veškeré zázemí této akce je v knihovně. Ve spolupráci s obcí připravujeme také různé výstavy v zasedací síni obecního úřadu – např. na téma Šikovné ruce Miličínka, s vánoční či velikonoční tematikou apod. Účastním se i příprav na Vítání nově narozených občánků.

Jak se Vaše obec stará o knihovnu a její chod?

Obec se o knihovnu stará celkem dobře, dává mi i poměrně slušnou částku na nákup knih. Také mě podporuje v žádostech o dotace. Za získané dotace ze Středočeského kraje jsem postupně vyměnila mobiliář a získala dva počítače s vybavením.

Vyhovuje Vám složení výměnného fondu, který Vám poskytuje Vaše pověřená knihovna?

Složení výměnného fondu mi zcela vyhovuje a jsem s touto službou spokojená. Z knihovny v Benešově mi vycházejí maximálně vstříc a není problém objednat si knihy, které naši čtenáři právě vyžadují. Knihy z výměnného fondu se hodně půjčují, hlavně pokud to jsou novinky. Pokud tyto novinky nebudou, klesne nám

pokračování na další straně

NEPŘEHLÉDNĚTE! 9. prosince byl spuštěn web <http://www.techsoup.cz/>, prostřednictvím kterého také každá Ministerstvem kultury registrovaná veřejná knihovna v ČR si bude moci **zažádat o bezplatný software** na počítače určené pro uživatele. Zaplatí pouze manipulační poplatek. Po třech dnech od registrace knihovna obdrží vyzoomění a programové vybavení si bude moci legálně stáhnout z internetu. Např. od Microsoftu je nabízeno šedesát produktů, doporučován je Windows 7 Professional nebo Office Standard 2010. Středočeská vědecká knihovna v Kladně se hned tento první den zaregistrovala.

...pokračování

rapidně počet uživatelů, kteří si je budou jezdit půjčovat do jiného města, např. do Votic. S odstupem půl roku, kdy jsme dělali spolu rozhovor, musím bohužel konstatovat, že se dost zhoršila nabídka nových titulů. Nejsou to tituly pro obyčejné čtenáře, ze kterých se obecní knihovny skládají z 90% (tzv. bestsellery).

Jaké nové služby byste uvítala od svých metodiků pro zlepšení své práce a spokojenosti Vašich čtenářů?

Nové služby? Mně osobně vyhovují kurzy a školení, která jsou pořádána, velmi ráda se jich účastním. Velmi spokojená jsem také byla s kurzy počítačové gramotnosti, které byly pořádány vaší knihovnou a kde jsem se naučila s počítačem více zacházet, takže teď pro mě není práce s počítačem žádný problém.

Teď několik osobních otázek. Jak jste se dostala k této profesi a jaká byla Vaše původní profese?

K práci knihovnice jsem se dostala náhodou. Když bývalá knihovnice odcházela na jiné pracoviště, přihlásila jsem se na konkurz na toto uvolněné místo a byla jsem přijata. Svým znalostem o literatuře vděčím své češtinářce na střední škole ekonomické, která byla velmi důsledná a ke čtení mě přivedla. Po škole jsem také zkoušela podnikat a nyní po práci dělám ještě sportovní masáže.

Co Vás na této práci nejvíce těší a co naopak netěší?

Hlavně mě baví práce s lidmi a volnost při výběru nových knih pro knihovnu. Na druhou stranu mi vadí přístup některých zastupitelů ke knihovně. Mají pocit, že knihovna je zbytečná a prostředky, které na ni vydávají, by nejraději investovali jinač. Jsou to zastupitelé, kteří do knihovny zajdou maximálně mezi dveře a kladné názory čtenářů je nezajímají. A netěší mě také stálé upomínání některých čtenářů, aby vraceli knihy včas.

Po jakém druhu literatury sáhnete, když máte volno?

Ve volném čase čtu nejraději nové knihy, které do knihovny přijdou, abych je mohla následně doporučit konkrétním čtenářům. Mám ráda napínavé příběhy, spíše než detektivky čtu raději špionážní romány. Občas také přečtu nějakou tu knihu pro ženy, která ale musí být vtipná a vycházet ze skutečného života. Ráda si také prohlížím knihy o květinách a zeměpisné encyklopedie.

Jakou knihu byste čtenářům doporučila z toho, co jste v poslední době přečetla?

V poslední době se mi asi nejvíce líbila kniha *Pavučina* od Karin Slaughter a *Andělé a démoni* od Dana Browna.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Mým největším koníčkem je určitě sport. Aktivně dělám aerobik, kickbox, taibo, tančila jsem salsu apod. Ráda také jezdím na kole nebo lyžuji.

Můžete nám říci, jaký je Váš oblíbený recept či návod...? (např. kuchařský recept, léčebný recept nebo kúra, návody k pletení, háčkování, šití, nápady na rukodělné práce, rady Vašich babiček, zkrátka cokoliv, z čeho máte radost, co ráda děláte)

Co bych doporučila všem jako recept nebo radu na dobrou náladu? Určitě si jít do přírody zaběhat, zacvičit, zatančit, prostě se nějak rozpohybovat a zapomenout při tom na běžné starosti.

Děkujeme za rozhovor.

Interiér knihovny v Miličíně

Paní knihovnice Jitka Strusková

Volný čas? Potřebovala bych jít z penze do penze!

Životní osudy a současné aktivity paní knihovnice **Věrky Drozdové ze Stříbrné Skalice** jsou velmi zajímavé. Má různorodé zájmy, a jak říká, volného času jí příliš nezbyvá. Ve svých 75 letech se stále aktivně podílí na chodu knihovny a to již více než třicet let. Pracuje zde i její dcera Irena Smolíková, která je nyní vedoucí knihovny.

Už od malička byla čeština, literatura a dějepis jejími největšími koníčky. Rovněž miluje cestování, zvířata, ale také práci s počítačem. Nevadí jí ani fyzická práce jak venku, tak doma. Například na kolovratu spřádá srst z kolí a z ní si pak plete třeba vestu. Zájem o četbu knih ji přitáhl do knihovny, ale jak se dostala ke studiu perštiny? Poprvé se s ní setkala jako dítě při pobytu v Íránu během druhé světové války, kde její otec pracoval jako stavbyvedoucí. Po návratu do vlasti se rozplynuly její sny o studiu na gymnáziu a pedagogické fakultě a o povolání učitelky z důvodu „nehodného rodinného původu“. Vystudovala nakonec stavební průmyslovku a celý svůj profesní život pracovala jako stavební projektant v Praze. Persky se sice jako dítě nenaučila, ale motivací ke studiu byla třítydenní návštěva v Íránu v roce 2007, kde byla již po jednom roce studia schopná se dorozumět. A zalíbilo se jí to tak, že v lekcích perštiny v Praze pokračuje. Po své návštěvě v Íránu napsala knihu s názvem „Írán aneb Cesta do mého pravěku“, která jí vyjde začátkem roku. O této své cestě rovněž pořádá pro zájemce dvouhodinové přednášky s promítáním fotografií a velice úspěšné, jak jsem se přesvědčila z ohlasů na internetu.

Před více než třiceti lety, záhy po přistěhování se do Stříbrné Skalice (1162 obyv., okres Praha-východ), paní Drozdová podnítila znovuootevření zdejší knihovny. Zpočátku jí její manžel pomáhal. Půjčoval v týdně a ona v sobotu, dokud neodešla do důchodu. Po několikerém stěhování (budova zdravotního střediska, obecního úřadu) knihovna nyní sídlí v bývalé hasičské zbrojnici hned u náměstí a je tak blíž občanům. Knihovna registruje asi 130 čtenářů, kteří si mohou vybírat z téměř 10 tisíc knih vlastního fondu, z 22 titulů periodik a z četných souborů výměnného fondu, které vozí metodičky z pověřené knihovny v Benešově. Spolupráci s obcí a s metodičkami si paní Drozdová pochvaluje. A spokojení jsou i čtenáři, kteří za rok 2009 provedli přes 11 tisíc výpůjček, tj. v průměru asi 85 výpůjček na každého. Mají rovněž přístup na bezdrátový internet.

Paní knihovnice lobbuje za knihovnu v zastupitelstvu obce a jejím přičiněním má již knihovna vlastní webové stránky (<http://knihovnastribrnaskalice.webk.cz>). V knihovně jsou tři počítače a čtenáři si na nich mohou vyhledávat knížky v elektronickém katalogu, ke kterému je připojen také výpůjční systém. Snad se také brzy dočkají realizace plánu představitelů obce přestěhovat knihovnu do více vyhovujících prostor. Zaučuje se zde velmi šikovná paní Hana Košťálová, aby ani o prázdninách nebyly dveře knihovny zavřené. Tedy, až půjde paní Drozdová z penze do penze.

Bronislava Hanzáková

Paní Věrka Drozdová
foto: Deník/Lenka Brandová

Obecní knihovna ve Stříbrné Skalici

Z činnosti braškovské knihovny

Místní knihovna v Braškově (okres Kladno) působí v obci s 970 obyvateli. Je místem, kam si lidé přicházejí půjčovat knihy, ale i místem, kde se rádi setkávají.

Složení čtenářů je velmi dobré, nechybí střední generace. Knihovnu rády navštěvují maminky s malými dětmi a pilně sem chodí také školní děti a dospívající mládež, zejména studenti.

Knihovní fond se pravidelně doplňuje podle potřeb a požadavků čtenářů a navíc je soustavně doplňován soubory nových knih ze Středočeské knihovny v Kladně. Tento způsob doplňování knihovního fondu je velice výhodný, protože umožňuje všem čtenářům pestrý a bohatý výběr. Studijní literaturu a školní četbu zajišťují v rámci meziknihovní výpůjční služby. Místní knihovnu čtenáři využívají nejen k půjčování knih a časopisů, ale mají zájem i o přístup na internet. V knihovně jsou dva počítače, které slouží zejména dětem a dospívající mládeži.

Od roku 2008 pořádá knihovna také výtvarné kurzy. Je možné se tu naučit pracovat s různými materiály a osvojit si řadu technik, jako je například savování, tupování, korálkování, nešitý patchwork, smaltování, mramorování, ketlování, šibori, timo, drátování, tupování porcelánu a jiné. Každý kurz doprovází výstavka knih s touto tematikou, o které je velký zájem.

V letošním roce došlo k vylepšení interiéru knihovny. Bylo položeno nové linoleum, vymalováno a zavedeno nové osvětlení. Knihovna působí nyní velice pěkným estetickým dojmem. Čtenáři mají o knihovnu stálý zájem a zastupitelstvo obce o svoji knihovnu dobře pečuje.

Věra Příbylová, Místní knihovna Braškov

interiér knihovny

vpravo: výrobky na výstavě v Lysé nad Labem

Bramborové knedlíky - knihovnický recept ze Zlonic

Paní knihovnice Marie Srbková nám poslala osvědčený recept na bramborové knedlíky, které zvláště chutnají v tomto zimním čase.

Do velké mísy dáme 60 dkg oloupaných a nastrouhaných brambor (den předem uvařených), 7 dkg Solamylu, 2 vejce, 2 lžíce oleje, podle chuti sůl a přidáváme hrubou mouku, dokud se nám těsto nepřestane lepit na mísu. Vytvoříme buď klasické knedlíky nebo přibližně 12 plněných nakrájeným uzeným masem. Plněné vaříme 8-10 minut, po 5 min. otočíme a uvařené propíchneme. Díky oleji a Solamylu nejsou knedlíky oslzlé a nerozvaňují se. Omastíme je sádlem, aby se k sobě nelepily, a podáváme s kysaným zelím nebo červenou řepou.

Lze také vytvořit závin - rozválíme plát těsta, potřeme špenátem, poklademe slaninou, zabalíme jako závin a vaříme v mikrotenovém sáčku. **Dobrou chuť!**

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkkk.cz/>;
hanzakova@svkkk.cz, tel. 312 813 112; senfeldova@svkkk.cz, tel. 312 813 138